

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України 12 лютого 2013 року оприлюднило з метою проведення громадського обговорення проект Концептуальних засад розвитку електронної освіти в Україні.

Аргументовані відгуки, пропозиції та зауваження просимо надсилати до 12 березня 2013 року на електронну адресу el.osvita@gmail.com, тел.: (044) 248-24-16 (Державна наукова установа «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти»).

Проект

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ розвитку електронної освіти в Україні

Проблема, на розв'язання якої спрямована Концепція

Використані скорочення, терміни та визначення:

ІКТ – інформаційно-комунікаційні технології;

Електронна освіта – цілеспрямований процес і досягнення результатів виховання та навчання засобами електронного навчання (e-learning).

Електронне навчання (e-learning) – системанавчання за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій.

Корпоративна мережа – комунікаційна система, що належить і / або керована єдиною організацією відповідно до правил цієї організації.

Цифрові освітні ресурси – всі види інформаційних ресурсів (тексти, графіка, мультимедіа), які користувач може завантажити на локальний комп'ютер, Інтернет-портал, віртуальні чи хмарні сховища для використання в освітніх цілях, з дотриманням відповідних прав.

В Законі України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» зазначено, що одним з головних пріоритетів України є прагнення побудувати інформаційне суспільство, орієнтоване на інтереси людей, відкрите для всіх і спрямоване на розвиток, в якому кожен міг би створювати і накопичувати інформацію та знання, мати до них вільний доступ, користуватися і обмінюватися ними, з метою реалізації свого потенціалу, сприяння суспільному і особистому розвитку та підвищення якості життя.

Одним із інструментів розвитку інформаційного суспільства є електронна освіта, впровадження якої сприятиме створенню умов для оновлення форм, засобів, технологій та методів викладання дисциплін та розповсюдження знань; розширенню доступу до освіти всіх рівнів з урахуванням можливості побудови власної траєкторії навчання; розвитку в учнів навичок ХХІ століття.

Але, незважаючи на стрімку інтеграцію ІКТ в освіту протягом останнього десятиліття, нерозв'язаними залишаються такі проблеми:

відсутність національної системи індикаторів (параметрів) оцінювання стану електронної освіти;

відсутність єдиних стандартів та регламентів функціонування системи електронного документообігу;

необхідність подачі паперових документів для організації та підтримки навчального процесу;
відсутність нормативно-правової і методологічної бази;
неврегульованість на законодавчому рівні питання надання електронних освітніх послуг;
обмеженість доступу учасників навчального процесу до цифрових освітніх ресурсів;
недостатня кількість та низька якість існуючих цифрових освітніх ресурсів;
низький рівень обізнаності учасників навчального процесу з перевагами електронного навчання;
уповільнення процесів інформатизації навчальних закладів різних рівнів, що призводить до нерівного доступу до освітніх ресурсів та електронної освіти;
недостатність необхідних фінансових та матеріально-технічних ресурсів і неефективне їх використання;
непідготовленість педагогічних кадрів розробки електронних навчальних дисциплін, методології застосування такої форми викладання;
відсутність методології електронної освіти.

Впровадження електронної освіти є складним багатовекторним процесом, що потребує значних матеріальних, інтелектуальних і фінансових ресурсів та вимагає вирішення комплексу правових, організаційних, технологічних, методологічних та інших проблем.

Мета, принципи і завдання Концепції

Метою цієї Концепції є визначення засад і створення умов для досягнення європейських стандартів якості освітніх послуг та рівних умов доступу до них на основі використання ІКТ, а також виконання основних положень Закону України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» та Програми економічних реформ на 2010-2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава».

Основними принципами електронної освіти є:

- прозорість і відкритість;
- конфіденційність та інформаційна безпека;
- єдині технічні стандарти і взаємна сумісність;
- орієнтованість на інтереси і потреби учасників електронної освіти;
- відповідність міжнародним стандартам.

Для досягнення поставленої мети необхідне вирішення наступних завдань:

- розвиток нормативно - правового забезпечення електронної освіти;
- розвиток технологічної інфраструктури навчальних закладів;
- ефективна інтеграція ІКТ у навчально-виховний процес;
- розвиток цифрових освітніх ресурсів;
- організаційне забезпечення та підготовка учасників навчального процесу.

Шляхи і засоби розв'язання проблеми, строки реалізації Концепції

З метою реалізації державної політики з питань розвитку електронної освіти необхідно забезпечити:

- нормативно-правову базу організації електронної освіти, в тому числі журналів успішності та обліку роботи викладачів, норм оплати праці;

- розробку єдиних стандартів апаратно-програмного забезпечення для навчальних закладів з переліком сертифікованого програмного забезпечення та технічного обладнання, з експлуатаційними характеристиками, необхідними для організації електронного навчання з урахуванням існуючої інфраструктури та володіння технологіями учасників навчального процесу;

- створення технологічної інфраструктури загальноосвітніх навчальних закладів, переважно орієнтованих на публічні, приватні хмарні та гібридні технології;

- створення механізмів формування, відбору і розповсюдження цифрових освітніх ресурсів;

- розвиток нових видів цифрових ресурсів, таких, як електронні лекції, цифрові підручники, викладацькі та навчальні ресурси лекцій і підручник включаються в навчальні ресурси;

- створення інтерактивних засобів навчання;

- створення системи професійної підготовки викладачів і методистів з метою застосування цифрових освітніх ресурсів та розробки ресурсів;

- розвиток віртуальних спільнот викладачів та методистів для обміну цифровими освітніми ресурсами;

- розвиток нових освітніх методик, інтегрованих з ІКТ;

- підготовка користувачів систем електронного навчання;

- визначення організаційної структури, відповідальної за впровадження системи електронного навчання в навчальних закладах;

- розробка спеціалізованих цифрових освітніх ресурсів для навчання дітей з обмеженими можливостями.

Впровадження електронної освіти буде здійснюватись поетапно, в тому числі по роках: до кінця навчального року – I етап, запровадження електронної освіти в 20% від загальної кількості навчальних закладів; до кінця навчального року – II етап, запровадження в 90% від загальної кількості навчальних закладів.

Очікувані результати від реалізації Концепції

Реалізація Концепції дасть змогу:

- поліпшити якість освіти, розробити механізм забезпечення її стійкого інноваційного розвитку, варіативності, індивідуалізації та персоналізації навчання;

- створити та використовувати у навчальному процесі сучасні цифрові освітні ресурси і організувати ефективний доступ до них через мережу Інтернет;

- розвинути інформаційну взаємодію та інтегрувати навчальні заклади у світовий інформаційний освітній простір.

Обсяг фінансових, матеріально-технічних, трудових ресурсів, необхідних для реалізації Концепції

Фінансування заходів з реалізації Концепції здійснюється за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, а також інших джерел. Обсяги фінансування уточнюються щороку з урахуванням реальних можливостей державного бюджету. Для виконання Програми може залучатися міжнародна технічна та фінансова допомога, а також заходи з реалізації програм державно-приватного партнерства.